

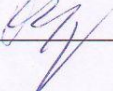


Розробник: Наталія Сергіївна Хоменко, Олена Валеріївна Казіміренко викладачі циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Наталія Сергіївна Хоменко, Андрій Андрійович Мазов

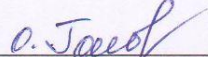
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну

Протокол від 30 серпня 2023 р. № 1

Голова циклової комісії  Олена КАЗІМІРЕНКО

Робочу програму перевірено

«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2023 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи  Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора з навчальної роботи  Оксана КАЛАШНІК

Пролонговано:

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол №\_\_

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол №\_\_

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол №\_\_

на 20\_\_/20\_\_ н.р. \_\_\_\_\_ (\_\_\_\_\_), «\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р., протокол №\_\_

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни				
	денна форма навчання				
Вид дисципліни	Освітньо професійно-практична				
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська				
Загальний обсяг кредитів/годин	9/270				
Курс	2		3		4
Семестр	3	4	5	6	7
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	1	2	1	2
Обсяг кредитів	2	1,5	2	1,5	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	45	60	45	60
Аудиторні	28	22	28	20	28
Модульний контроль	4	2	4	4	4
Підготовка і складання підсумкового контролю			10	10	10
Самостійна робота	28	21	18	11	18
Форма семестрового контролю					екзамен

## 2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Живопис» є професійна підготовка фахівця здатного зображувати предмети та явища дійсності засобами акварельного живопису, вільно володіючого живописною грамотою, розвинутим художньо-образним мисленням.

Завдання курсу: навчити студентів основам професійного живопису в зображенні предметів навколишнього середовища, рослинного і тваринного світу, людини; надати знання з основ теорії живопису, особливостей його художньої мови, навчити практичних вмінь і навичок в техніці акварельного живопису; вчити застосовувати здобуті знання, вміння та навички в галузі образотворчого

мистецтва у вирішенні творчих завдань.

Дисципліна «Живопис», як обов'язкова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними предметних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою:

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Загальні компетентності</i>		
ЗК3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	1-6
ЗК5	Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.	1-6
ЗК6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	1-6
ЗК8	Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів професійної етики	1-6
<i>Фахові компетентності</i>		
СК1	Здатність застосовувати теоретичні знання в області мистецтва та дизайну, враховувати традиційні та сучасні культурно-мистецькі процеси й практики у власній професійній діяльності.	2-5
СК2	Здатність візуалізувати творчі задуми при створенні об'єктів дизайну.	4-6
СК6	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт на всіх етапах розробки об'єкту (продукту) дизайну.	3-5
СК12	Здатність презентувати результати власної та/або командної творчої діяльності, у тому числі продукт дизайну перед різними аудиторіями.	1-6
СК13	Здатність застосувати знання з композиції та кольорознавства в процесі розв'язання професійних задач в галузі графічного дизайну.	3-6
СК14	Здатність застосувати знання з пластичної анатомії в процесі зображення людини як в навчанні, так і в професійній діяльності.	1-4
СК15	Здатність виконувати побудови проєкцій просторових форм на площині засобами креслення.	1-2, 4
СК18	Здатність до стилізації живих і неживих об'єктів у відповідності до проєкту графічного дизайну.	1-6
<i>Предметні компетентності</i>		
	Здатність виконувати підготовчий малюнок під живописну композицію	1-6
	Здатність працювати в техніці акварельного живопису	1-6
	Здатність передавати об'єм, простір та фактуру матеріалів засобами акварельного живопису	1-6
	Створювати колористичну гармонію єдиної композиції	1-6

### 3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення дисципліни студент:

- застосовує базові поняття, концепції, принципи, техніки і технології дизайну в процесі створення об'єктів дизайну. (РН4 ОПП);
- знаходить оригінальні рішення поставлених професійних завдань самостійно або в співпраці у творчому колективі (групі), аргументуючи свій вибір. (РН5 ОПП);
- застосовує сучасні інформаційні та комунікаційні технології для пошуку та аналізу необхідної інформації у вирішенні практичних проблем. (РН6 ОПП);
- використовує набуті знання, конструктивні критичні зауваження фахівців стосовно своїх творчих та навчальних результатів для фахового розвитку. (ПРН7 ОПП);
- зображує композиційно-цілісні об'єкти дизайну засобами графічних технік. (ПРН9 ОПП);
- оцінює власні результати на всіх етапах розробки об'єкту (продукту) дизайну відповідно до нормативної документації. (ПРН13 ОПП);
- працює автономно та/або в команді. (ПРН14 ОПП);
- самостійно ставить цілі, організовує робочий час та простір, дотримується строків виконання завдань. (ПРН16 ОПП).
- виконує підготовчий малюнок під живописну композицію;
- працює в техніці акварельного живопису;
- передає об'єм, простір та фактуру матеріалів засобами акварельного живопису;
- створює колористичну гармонію єдиної композиції.

#### 4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем		Розподіл годин між видами робіт				
		Усього	Аудиторна		Самостійна робота	Підг.до ПМК
			Лек.	Пр.		
<b>3 СЕМЕСТР</b>						
<b>Змістовий модуль 2. Живопис предметів та середовища з складними фактурами</b>						
1	Особливості зображення складних фактур.	3	2		8	
3	Нюансний натюрморт	14		8	6	
4	Контрастний натюрморт	14		8	6	
5	Натюрморт в контражурі	27		10	8	
6	МКР	4				
<b>Всього</b>		<b>60</b>	<b>2</b>	<b>26</b>	<b>28</b>	
<b>4 СЕМЕСТР</b>						
<b>Змістовий модуль 3. Живопис архітектурних елементів</b>						
7	Особливості живопису архітектурних елементів	6	2		5	
8	Асиметрична розета	10		6	5	
9	Натюрморт з архітектурним елементом	10		6	5	
10	Живопис інтер'єру	19		8	6	
11	МКР	2				
<b>Всього</b>		<b>45</b>	<b>2</b>	<b>20</b>	<b>21</b>	
<b>5 СЕМЕСТР</b>						
<b>Змістовий модуль 4. Живопис анатомічних елементів</b>						
12	Особливості живопису анатомічних елементів	2	2			
13	Живопис частини гіпсової голови з оком	13		8	6	
14	Живопис частини гіпсової голови з носом	16		8	6	
15	Ванітас	25		10	6	10
16	МКР	4				
<b>Всього</b>		<b>60</b>	<b>2</b>	<b>26</b>	<b>18</b>	<b>10</b>
<b>6 СЕМЕСТР</b>						
<b>Змістовий модуль 5. Живопис гіпсової голови</b>						
17	Основні принципи живопису гіпсової голови	7	2		5	
18	Живопис гіпсової голови (жіноча)	16		10	5	
19	Живопис гіпсової голови (чоловіча)	20		8	6	10
20	МКР	4				
<b>Всього</b>		<b>45</b>	<b>2</b>	<b>18</b>	<b>18</b>	<b>10</b>
<b>7 СЕМЕСТР</b>						
<b>Змістовий модуль 6. Живопис портрету</b>						
21	Послідовність виконання портрету	2	2			
22	Роль освітлення в живописі	2	2			
23	Жіночий портрет	13		8	6	
24	Чоловічий портрет	16		8	6	
25	Костюмований портрет	21		8	6	10
26	МКР	4				
<b>Всього</b>		<b>60</b>	<b>4</b>	<b>24</b>	<b>18</b>	<b>10</b>
<b>РАЗОМ*</b>		<b>270</b>	<b>12</b>	<b>114</b>	<b>96</b>	<b>30</b>

\*із врахуванням МК 18 год

## **5. Програма навчальної дисципліни**

### **Змістовий модуль 1. Живопис предметів та середовища з складним освітленням**

#### **Лекція 1. Особливості зображення складних фактур. (2 год.)**

Матеріали та обладнання для живопису. Види натюрмортів. Правила складання натюрморту. Компонування натюрморту на площині паперу в перспективному скороченні та пропорційному співвідношенні предметів натюрморту.

*Основні поняття теми:* живопис, акварель, натюрморт, композиція, перспектива, пропорції [1; 2; 3; 4; 5]

**Практична робота 1.** Ньюансний натюрморт. Формат А2; матеріал: папір, акварель.(8 год.)

**Практична робота 2.** Контрастний натюрморт. Формат А2; матеріал: папір, акварель.(8 год.)

**Практична робота 3.** Натюрморт в контражурі. Формат А2; матеріал: папір, акварель.(10 год.)

### **Змістовий модуль 2. Живопис архітектурних елементів**

#### **Лекція 2. Особливості живопису архітектурних елементів. (2 год.)**

Історія виникнення і розвиток акварельного живопису. Основи живописного зображення. Природа світла і кольору. Основні властивості кольору. Світловий та кольоровий контрасти. Тепло-холодні співвідношення в живопису. Особливості сприйняття кольору. Основи повітряної перспективи. Лінійна перспектива та її значення в роботі над побудовою архітектурних елементів.

*Основні поняття теми:* живопис, акварель, перспектива, пропорції, колір, начерк, етюд. [1; 2; 3; 4; 5]

**Практична робота 4.** Асиметрична розета. Формат А2; матеріал за вибором студента. (8 год.)

**Практична робота 5.** Натюрморт з архітектурним елементом. Формат А2; матеріал за вибором студента. (8 год.)

**Практична робота 6.** Живопис інтер'єру. Формат А2; матеріал за вибором студента. (10 год.)

### **Змістовий модуль 3. Живопис анатомічних елементів**

#### **Лекція 3. Особливості живопису анатомічних елементів (2 год.)**

Значення рисунку та живопису анатомічних форм для майбутнього художника, дизайнера. Пропорції та канони в зображенні гіпсових анатомічних форм голови людини. Особливості кольорових співвідношень складних постановок. Послідовність виконання роботи. Техніки живопису.

*Основні поняття теми:* живопис, акварель, техніка, лінійна перспектива, пропорції. [1; 2; 3; 4; 5; 7; 9]

**Практична робота 9.** Живопис частини гіпсової голови з оком. Формат А2; матеріал за вибором студента. (8 год.)

**Практична робота 10.** Живопис частини гіпсової голови з носом. Формат А2; матеріал за вибором студента. (8 год.)

**Практична робота 11.** Ванітас. Формат А2; матеріал за вибором студента. (10 год.)

### **Змістовий модуль 4. Живопис гіпсової голови**

#### **Лекція 4. Основні принципи живопису гіпсової голови. (2 год.)**

Особливості побудови складних гіпсових форм – гіпсової маски людини. Пропорції та канони в зображенні обличчя людини. Особливості кольорових співвідношень складних постановок. Послідовність виконання роботи.

*Основні поняття теми:* живопис, акварель, техніка, канон, пропорції. [1; 2; 3; 4; 5]

**Практична робота 12.** Живопис гіпсової голови (жіноча). Формат А2; матеріал за вибором студента. (10 год.)

**Практична робота 13.** Живопис гіпсової голови (чоловіча). Формат А2; матеріал за вибором студента. (8 год.)

### Змістовий модуль 5. Живопис портрету

**Лекція 5.** Роль освітлення в живописі (2 год.)

Передача кольорових та світлотіньових співвідношень натюрморту. Повітряна перспектива в натюрморті. Виявлення об'єму предметів натюрморту кольором і тоном [1; 2; 3; 4; 5]

*Основні поняття теми:* колір, повітряна перспектива, тональні співвідношення, об'єм, пропорції.

**Лекція 6.** Послідовність виконання портрету (2 год.)

Поняття «портрет», види та жанри портретів. Особливості роботи над портретом. Пропорції та канони в зображенні портрету. Особливості кольорових співвідношень постановок зі складними формами. Послідовність виконання роботи. Техніки живопису – лесування, а la prima, живопис по зволоженому паперу.

*Основні поняття теми:* портрет, види портретів, техніка, канон, пропорції. [1; 2; 3; 4; 5]

**Практична робота 14.** Жіночий портрет. Формат А2; матеріал за вибором студента. (8 год.)

**Практична робота 15.** Чоловічий портрет. Формат А2; матеріал за вибором студента. (8 год.)

**Практична робота 16.** Костюмований портрет. Формат А2; матеріал за вибором студента. (10 год.)

### Плани практичних занять

Усі практичні роботи виконуються за наступним алгоритмом.

#### План

1. Постановка натури
  2. Виконання підготовчих начерків
  3. Вирішення формату та положення картинної площини
  4. Компонування зображення на папері
  5. Конструктивно-аналітична побудова натури
  6. Тонове рішення натури
  7. Кольорове рішення натури засобами акварельного живопису
  8. Виявлення об'ємів предметів натури
  9. Передача плановості натури засобами акварельного живопису
  10. Деталізація та завершення роботи над постановкою
- [1; 2; 3; 4; 5.]

## 6. Контроль навчальних досягнень

### 6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

2 курс					
Вид діяльності студента	Модуль 1		Модуль 2		
	Максимальна кількість балів за одиницю	кількість одиниць	Максимальна Кількість балів	кількість одиниць	Максимальна Кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	1	1
Відвідування практичних занять	1	13	13	10	10
Робота на практичному занятті	10	3	30	3	30



Виконання завдання для самостійної роботи	5	3	15	2	10
Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25
<b>разом</b>			<b>85</b>		<b>76</b>
<b>Максимальна кількість балів</b>	<b>161</b>				
<b>Розрахунок коефіцієнта</b>	<b>1,61</b>				

<b>3 курс</b>					
Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 3		Модуль 5	
		кількість одиниць	Максимальна Кількість балів	кількість одиниць	Максимальна Кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	13	13	9	9
Робота на практичному занятті	10	3	30	2	20
Виконання завдання для самостійної роботи	5	2	10	3	15
Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25
<b>разом</b>			<b>79</b>		<b>70</b>
<b>Максимальна кількість балів</b>	<b>149</b>				
<b>Розрахунок коефіцієнта</b>	<b>1,49</b>				

<b>4 курс</b>			
Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 5	
		кількість одиниць	Максимальна Кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	13	13
Робота на практичному занятті	10	3	30
Виконання завдання для самостійної роботи	5	2	10
Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25
<b>разом</b>			<b>79</b>
<b>Максимальна кількість балів</b>	<b>79</b>		
<b>Розрахунок коефіцієнта</b>	<b>1,31</b>		

### Критерії оцінювання виконання практичних, лабораторних робіт та відповіді на семінарському занятті

Критерії оцінювання за 10 бальною шкалою

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
10	Відмінний рівень виконання завдань/відповідь повна, вичерпна й достатньо обґрунтована з, можливими, незначними недоліками
9	Достатньо високий рівень виконання завдань/відповідь без суттєвих (грубих) помилок, але не містить повних обґрунтувань
8	В цілому добрий рівень виконання завдань/відповідь містить незначну кількість несуттєвих помилок
7	Посередній рівень виконання завдань/відповідь містить значну кількість недоліків та/або незначну кількість помилок
5-6	Мінімально допустимий рівень виконання завдань, містить недоліки та помилки/відповідь неповна, що характеризується недостатньою обґрунтованістю, фрагментарністю, наявністю недоліків та помилок

3-4	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у формальному запам'ятанні деяких понять і фактів, без належного їх розуміння, нездатності застосувати такі знання при вирішенні завдань
1-2	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у неспроможності відтворити означення базових понять, положень, невмінні їх застосувати або виконання завдання/відповідь розпочата чи взагалі відсутня.

## 6.2 Завдання для самостійної роботи

### *Змістовий модуль 1. Живопис предметів та середовища з складним освітленням*

Самостійна робота 1. Серія етюдів предметів домашнього вжитку 10 штук. Формат А5; матеріал папір, акварель (9 год.).

Самостійна робота 2. Стилізований натюрморт з скляними предметами Формат А3; матеріал за вибором студента (6 год.)

Самостійна робота 3. Серія етюдів текстилу: драпероаки, одяг, взуття, тощо 8 штук. Формат А5; матеріал папір, акварель (6 год.).

### *Змістовий модуль 2. Живопис архітектурних елементів*

Самостійна робота 4. Серія етюдів меблів та елементів інтер'єру 10 штук. Формат А5; матеріал папір, акварель (8 год.).

Самостійна робота 6. Стилізований інтер'єр. Формат А3; матеріал за вибором студента (8 год.)

### *Змістовий модуль 3. Живопис анатомічних елементів*

Самостійна робота 7. Серія етюдів частин обличчя 15 штук. Формат А5; матеріал папір, акварель (12 год.).

Самостійна робота 8. Серія портретів 6 штук. Формат А5; матеріал папір, акварель (9 год.).

### *Змістовий модуль 4. Живопис гіпсової голови*

Самостійна робота 11. Серія етюдів частин обличчя 3 штук. Формат А5; матеріал папір, акварель (3 год.).

Самостійна робота 12. Серія етюдів портретів 8 штук. Формат А5; матеріал папір, акварель (8 год.).

Самостійна робота 13. Стилізований натюрморт з гіпсовою головою. Формат А3; матеріал за вибором студента (6 год.)

### *Змістовий модуль 5. Живопис портрету*

Самостійна робота 14. Серія етюдів портретів 10 штук. Формат А5; матеріал папір, акварель (13 год.).

Самостійна робота 16. Стилізований портрет. Формат А3; матеріал за вибором студента (8 год.)

## 6.3 Критерії оцінювання самостійної роботи

Критерії оцінювання самостійної роботи		
№ з/п	Назва теми	Бали
1	Відповідність роботи поставленому завданню	1
2	Композиційна цілісність роботи	1
3	Конструктивно-аналітична побудова натури	1
4	Виявлення тонових та кольорових співвідношень	1
5	Виявлення плановості	1
<b>Разом</b>		<b>5</b>

#### 6.4 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться в формі семестрового перегляду робіт студентів очно або контрольне завдання що відповідає темі модулю дистанційно.

#### Критерії оцінювання виконання модульних контрольних робіт

Критерії оцінювання за 25 бальною шкалою

Розробляється викладачем в залежності від фактичного навчального матеріалу та з врахуванням «Критеріїв оцінювання виконання практичних, лабораторних робіт та відповіді на семінарському занятті»

#### 6.5 Шкала відповідності оцінок

Оцінка за 12-бальною шкалою	Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою
12	A	98-100
11		94-97
10		93-90
9	B	89-86
8		85-82
7	C	81-75
6	D	74-69
5	E	68-65
4		64-60
3	F <sub>x</sub>	59-35
2	F	34-20
1		19-1

Рейтинго-ва оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	<b>Відмінно</b> – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	<b>Дуже добре</b> – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	<b>Добре</b> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	<b>Задовільно</b> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	<b>Достатньо</b> – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
F <sub>X</sub>	35-59 балів	<b>Незадовільно з можливістю повторного складання</b> – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	<b>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу</b> – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

## 7. Навчально-методична карта дисципліни

### 7.1 Навчально-методична карта дисципліни «Живопис» (3 семестр)

<b>Разом 60 год.</b> , лекції – 2 год., практичні заняття – 26 год., модульний контроль – 2 год., самостійна робота 21 год; підготовка до ПМК 9 год.			
Модуль	Змістовий модуль 1.		
Назва модуля	Живопис предметів та середовища з складним освітленням		
Теми лекцій	Особливості зображення складних фактур.		
Теми практичних занять	Нюансний натюрморт	Контрастний натюрморт.	Натюрморт в контражурі
Самостійна робота	Серія етюдів предметів домашнього вжитку	Стилізований натюрморт з скляними предметами	Серія етюдів текстилу: драпериаки, одяг, взуття, тощо
Підготовка до ПМК 9			
Види поточного контролю	Підсумковий модульний контроль - перегляд		

### 7.3 Навчально-методична карта дисципліни «Живопис» (4 семестр)

<b>Разом 45 год.</b> , лекції – 2 год., практичні заняття – 20 год., модульний контроль – 2 год., самостійна робота 16 год; підготовка до ПМК 5 год.			
Модуль	Змістовий модуль 2		
Назва модуля	Живопис архітектурних елементів		
Теми лекцій	Особливості живопису архітектурних елементів		
Теми практичних занять	Асиметрична розета.	Натюрморт з архітектурним елементом	Живопис інтер'єру.
Самостійна робота	Серія етюдів меблів та елементів інтер'єру 10 штук.	Стилізований інтер'єр.	
Підготовка до ПМК 5			
Види поточного контролю	Підсумковий модульний контроль - перегляд		

### 7.4 Навчально-методична карта дисципліни «Живопис» (5 семестр)

<b>Разом 60 год.</b> , лекції – 2 год., практичні заняття – 26 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота 21 год; підготовка до ПМК 7 год.			
Модуль	Змістовий модуль 3		
Назва модуля	Живопис анатомічних елементів		
Теми лекцій	Особливості живопису анатомічних елементів		
Теми практичних занять	Живопис частини гіпсової голови з оком	Живопис частини гіпсової голови носом	Ванітас
Самостійна робота	Серія етюдів частин обличчя 15 штук.	Серія портретів 6 штук.	
Підготовка до ПМК 7			

Види поточного контролю	Підсумковий модульний контроль - перегляд
-------------------------	---

### 7.5 Навчально-методична карта дисципліни «Живопис» (6 семестр)

<b>Разом 45 год.</b> , лекції – 2 год., практичні заняття – 18 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота 17 год; підготовка до ПМК 4 год.			
Модуль	Змістовий модуль 4.		
Назва модуля	Живопис гіпсової голови		
Теми лекцій	Основні принципи живопису гіпсової голови		
Теми практичних занять	Живопис гіпсової голови (жіноча)	Живопис гіпсової голови (чоловіча).	
Самостійна робота	Серія етюдів частин обличчя 3 штук.	Серія етюдів портретів 10 штук.	Стилізований натюрморт з гіпсовою головою.
Підготовка до ПМК 4 год.			
Види поточного контролю	Підсумковий модульний контроль - перегляд		

### 7.6 Навчально-методична карта дисципліни «Живопис» (7 семестр)

<b>Разом 60 год.</b> , лекції – 4 год., практичні заняття – 24 год., модульний контроль – 6 год., самостійна робота 21 год; підготовка до ПМК 5 год.			
Модуль	Змістовий модуль 5.		
Назва модуля	Живопис портрету		
Теми лекцій	Роль освітлення в живописі	Послідовність виконання портрету	
Теми практичних занять	Жіночий портрет.	Чоловічий портрет.	Костюмований портрет.
Самостійна робота	Серія етюдів портретів 10 штук.		Стилізований портрет.
Підготовка до ПМК 5 год.			
Види поточного контролю	Підсумковий модульний контроль - перегляд		

## 8. Рекомендовані джерела

### Основна (базова) література:

1. Джахірул Амін Анатомія для художників. Наочний посібник із зображення людського тіла. Київ: ArtHuss, 2022, 304 с.
2. Клименюк Т.М. Креслення. Рисунок. Львів: Львівська політехніка/ Т.М. Клименюк - 2020 рік, 244 ст.
3. Крвавич А.П. Натюрморт/ А.П. Крвавич - Київ: КПИ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во “Політехніка”, 2019. - 268 с.

4. Пічкур М.О. Теорія і практика композиції. Київ: Ліра-К, 2022 рік, 238 ст.
5. Сидоренко П. І., Бондаренко Г. О., Куц С. О. Анатомія та фізіологія людини: підручник. Київ: Кондор, 2015.

#### **Додаткова література:**

1. Жаворонков П. В. Рисунок. Методи зображення на площині: методичний посібник. Вишніця: Черемош, 2014.
2. Сухенко В. О. Рисунок. Навчальний посібник. Київ: ВСЖА МЕ>ПЕ, 2004. 184 с.

#### **9. Додаткові ресурси**

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського  
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського  
[www.dnpb.gov.ua/](http://www.dnpb.gov.ua/)
3. Бібліотека українських підручників <http://pidruchniki.ws/>